

Oponentský posudek na diplomovou práci

Anny Sypěnové "Spojenci"

Ateliér malby 1, MgA. Vasil Artamonov, FaVU / VUT v Brně

V lyricky laděném souboru obrazů "Spojenci" Anna Sypěnová v různých variacích tematizuje transpersonální prožitek reality, který se jí před nedávnem otevřel během spontánní psycho-spirituální krize, jež vyvrcholila jejím zážitkem duchovního "sjednocení", který ztvárnila v obraze "Zážitek". Tato numinózní zkušenost, přesahující obvyklé chápání skutečnosti, otevřela Anně vnímání jemného spojení s tajemným zdrojem existence. Popisuje ji jako spirituální prožitek niterného míru a celistvosti, rozpouštějící dichotomii mezi "vnitřním" a "vnějším", mezi "lidským" a "více než lidským" světem. V cyklu "Spojenci" autorka tuto svou původní vizi artikuluje jako znovuspojení vlastního já s nadosobním tvůrčím (božským) principem, který si nejčastěji spojuje s archetypem Krista, v němž cítí svoje zakotvení, tedy jako ve své podstatě religiózní zkušenost.

Anna Sypěnová hledá pro vyjádření této své vize adekvátní obrazové symboly. V obraze "Člověk – cesta" představuje lidskou formu jako otevřenou transparentní strukturu, která se spojuje se senzuačním polem okolní krajiny – hranice mezi lidským a ne-lidským, "vnitřním" (psýché) a "vnějším" (vzduchem) mizejí a člověk se stává součástí mraku, součástí obsáhlé Anima Mundi, Duše (Dechu) světa. V obrazech "Zážitek" a "Spojenec číslo jedna" se objevuje obrazový motiv vzhůru stoupajícího kosmického světelného víru, v němž je lidská forma podobně pohlcována a rozpouštěna, respektive vtahována do vyšší, transcendentní či kosmické dimenze. V obrazech "Chodit v bohu" a "Sakurová alej" je obdobný transpersonální obsah vyjádřen pomocí geometrické kompozice, složené ze dvou vzájemně se dotýkajících trojúhelníků: místo jejich doteku, v němž se objevuje lidská postava, symbolizuje bod přechodu, místo spojování (země – nebe), respektive transformace či otevírání vědomí ...

Anna Sypěnová se vyjadřuje spontánní malbou, která má bezprostřední impresivní a často až expresivní charakter a zároveň inklinuje ke znakové symbolické řeči, kterou se snaží vyjádřit ony skryté duchovní obsahy. V jejích obrazech je patrné napětí mezi konkrétní smyslovostí zážitku a univerzální symbolickou vizí. Jako jisté úskalí práce Aničky Sypěnové vidím tendenci k určité schematizaci vypovědi, a tudíž k opakování, kdy ona symbolická vize poněkud dominuje nad vlastním smyslovým prožitkem, nad spontánní malbou. Doporučoval bych autorce také více studovat jazyk skutečné malby, její způsob malířského vyjádření je z mého pohledu někdy poněkud až příliš zběžný.

Jinak velmi oceňuji odvalu Anny Sypěnové pustit se do malířského vyjádření niterných transpersonálních prožitků – snahu hledat pro ně osobitý malířský jazyk. Její teoretický text dokládá autenticitu její vnitřní zkušenosti. Pro úplnost je třeba připomenout, že objevování zkušenosti znovuspojení a celistvosti je dnes jádrem nově vznikajícího holistického paradigmatu. Z výše uvedených důvodů podle mě Anna Sypěnová splnila náležitosti diplomové práce a plně ji v tomto ohledu doporučuji k absolutoriu. Hodnotím ji známkou lepší C: "celkově dobrý výkon, ale s určitými chybami." (nikoli výraznými)

PhDr Jiří Zemánek / 10.5. 2014

(kontakt: sarvanga@centrum.cz; mobil: 777 117 466
adresa: Kváskovice 12, 387 19 Drážov)